

OPENING UP NEW SPACES FOR PRESCHOOL EDUCATION IN A DIVERSE AND MIGRATING WORLD

Anne Harju, Malmö högskola

Annika Åkerblom, Göteborgs universitet

Helen Avery, Lunds universitet

Birgitta Nordén, Malmö högskola

INTRODUKTION

Om projektet:

- ❖ Syfte
- ❖ Genomförande
- ❖ Några teoretiska utgångspunkter och exempel:
  - ❖ Deltagande aktionsforskning
  - ❖ Funds of knowledge
  - ❖ Rumsligt perspektiv på barns meningsskapande
- ❖ Erfarenheter och utmaningar
- ❖ Diskussion

PROJEKTETS SYFTE

The aim of the project is to *explore and develop opportunities for sharing and expressing ways of knowing and participating*, for newly arrived children in a preschool setting. The aim is to reformulate the challenges facing preschool education and developing ways of organizing the education.

Frågeställningar:

- ❖ Vilka möjligheter och begränsningar för barns och vårdnadshavares aktiva medborgarskap skapas/konstitueras i mötet med förskolans verksamhet?
- ❖ Vilka är möjligheter och begränsningar för barns lärande och interaktion i pedagogiska aktiviteter och informella situationer i förskolans vardagliga verksamhet?
- ❖ Vilka utrymmen för möten och interaktion blir möjliga i förhållande till det omgivande lokalsamhället?

GENOMFÖRANDE

Projektet genomförs på en avdelning med ett 20-tal barn mellan tre och fem år som inte talar någon eller mycket lite svenska.

Verksamheten och pedagogiken fokuserar på att stärka barnens identitet och språk samt på familjerna.

Målet för projektet är att tillsammans med personal, ledning, vårdnadshavare och barnen vidare utveckla pedagogiska miljöer där olika språk, identiteter, pedagogiska relationer och organisation får samverka för att stödja barnens lärande och utveckling i en värld där migration och rörlighet är mer regel än undantag.

VAD VI HAR GJORT? (2017)

Samtal i grupp med personal och med personal tillsammans med chef

Enskilda intervjuer med personal och chef

Gruppintervjuer med ledning (olika nivåer inom staden)

Enskilda intervjuer med föräldrar

Samtal med några barn om bilder de själva tagit av sin förskola

Informella observationer på avdelningen/förskolan

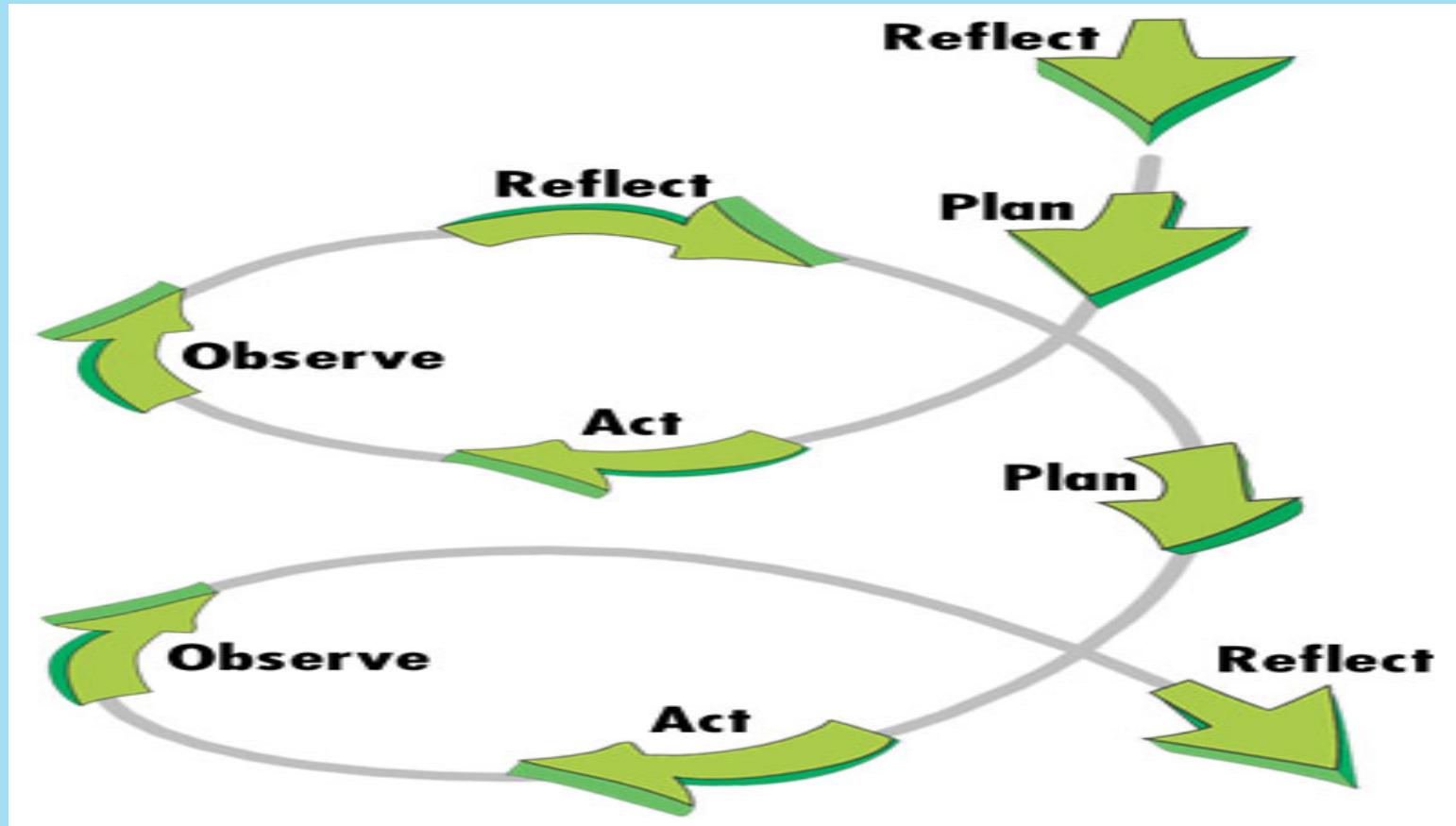
PAR – DELTAGANDE AKTIONSFORSKNING

Lärande genom handling och reflektion i fokus.

Syften är att förändra praktikers praktik, deras förståelse av sin praktik och de villkor som de praktiserar under.

Är en "practice-changing practice" med syfte att utveckla praktiken genom att skapa ett kritiskt förhållningssätt till vad man gör, hur man tänker och hur man relaterar till de sammanhang man finns inom.

(Kemmis 2009)

Källa :www.celt.ust.hk

STUDY DESIGN

Fas ett. Identifiera organisatoriska och pedagogiska styrkor och utmaningar i verksamheten. (våren 2017)

Fas två. Reflektion och analys av resultat från fas ett och planering för genomförande av fas tre (hösten 2017).

Fas tre. Implementering av organisatoriska och pedagogiska förändringar/förslag på utveckling (2018)

Fas fyra. Utvärdering av implementeringen (våren 2019)

Fas fem. Plan för fortsatt utveckling av verksamhet (hösten 2019)

FORSKARNAS ROLL

Deltagande aktionsforskning handlar i hög grad om att skapa ett sammanhang där kunskap och handling kan utvecklas.

Forskarnas roll är att underlätta kunskapsutvecklingen genom att skapa ett stödjande sammanhang och att ställa frågor.

Forskarnas roll är också att dokumentera processen.

(Kidd och Kral 2005)

FUNDS OF KNOWLEDGE

Those historically accumulated and culturally developed bodies of knowledge and skills essential for household or individual functioning and well-being. As households interact within circles of kinship and friendship, children are participant-observers of the exchange of goods, services and symbolic capital which are part of each households functioning

(Moll and González 1994, 443)

Funds of knowledge (kunskapsresurser) har främst använts för att dokumentera den rikedom av kunskap som finns hos socialt utsatta familjer och för att utmana ett bristperspektiv som ofta använts i forskning om barn och familjer i socialt utsatta områden. Begreppet har också använts som stöd för lärare att relatera undervisning till elevers vardagsliv och sammanhang.

(Rios-Aguilar, Marquez, Gravitt and Moll 2011)

EXEMPEL DÄR *FUNDS OF KNOWLEDGE (KUNSKAPSRESURSER)* ANVÄNDS FÖR ATT UTVECKLA BARNNS LEK

Familjebaserade kunskapsresurser:

Deltagande tillsammans med föräldrar i uppgifter kopplade till hem och hushåll. Föräldrars och mor-/farföräldrars yrken, fritidsintressen liksom språk, värden och uppfattningar. Andra vuxna närståendes intressen och yrken. Aktiviteter, intressen och språk kopplade till syskon och kusiner. Familjesemester andra erfarenheter i området runt hemmet.

Kunskapsresurser kopplad till förskoleverksamhet:

Vänners intressen och aktiviteter, pedagogers intressen, språk och erfarenheter.

Kunskapsresurser i omgivande samhälle: Kulturaktiviteter och populärkultur.

(Hedges, Cullen and Jordan 2011)

RUMSLIGT PERSPEKTIV PÅ BARNNS MENINGSSKAPANDE

Vi utgår från ett rumsligt perspektiv (Hackett m.fl. 2005) som handlar om **hur barns aktiviteter är situerade inom och mellan de platser där de lever sina liv.**

Plats ses som någonting som pågår i tid, platser kan upplevas som “mellanrum”. Barn tillskriver platser symboliska och ofta outtalade innebörder och barn tillskriver också platser mening och känslor på ett sätt som kan skilja sig från vuxnas erfarande av samma platser.

De platser som erbjuds barn kan förstås som både politiska och ideologiska och barns frihet är ofta begränsad genom tillgång/icke tillgång men också hur rummet skapar – eller inte skapar möjligheter till handlande och interaktion för barnen.

BARN UTFORSKAR VARDAGEN PÅ FÖRSKOLAN MED HJÄLP AV ENGÅNGSKAMEROR

ETT EXEMPEL

MIN plats:

Det är där (B. pekar på den plats på golvet som hon fotograferat) *Det sitta så, titta!*
Jag sitta där. Sedan visar hon var alla barnen har sina platser, läser högt namnen från namnlappar på golvet.

ERFARENHETER OCH UTMANINGAR I PROJEKTET

Engagemanget och motivation kan hos de involverade skilja sig åt (i projektets olika faser).

Oenighet om forskningens fokus (olika tolkningar om projektets syfte och resultatet)

Diskrepans mellan praktiker och forskare om vad som bör göras.

Maktrelationer och frågan om vem som ska bestämma finns på olika nivåer inom projektet men också mellan projektdeltagare och deras "egna" miljöer.

En särskild sårbar kategori är barnen, hur de företräds och vem som tolkar deras perspektiv.

ATT DISKUTERA:

Ägarskap – vem ska "äga" innehåll och styrning? Aktionsforskning handlar ju om att det är praktikernas praktik som ska ändras och reflekteras kring (se ovan Kemmis 2009).

AR handlar ofta om att forska på sin egen praktik – hur ser det ut i vårt projekt? Till exempel, vem formulerar problem och handling? Utifrån vems/vilkas perspektiv?

Hur utvecklas symmetriska maktrelationer mellan forskare och praktiker? Mellan chefer och forskare?

Vilka roller och positioner har vi som forskare, t.ex. i förhållande till chefer och första förskollärare?

Hur arbetar man med maktrelationer inom den organisation där forskningen sker (Skolverket, Malmö stad, förskolan och dess områdesförvaltning).

Hur ser personalens position ut i utbildningssystemet och hur förhåller sig projektet till det?

Hur skapar man en etisk hållbar process?

REFERENSER

Hackett, A., Procter, L. and Seymour, J. (eds.) (2017). *Children's Spatialities. Embodiment, Emotions and Agency*. Palgrave Macmillan: New York.

Hedges, H., Cullen, J. & Jordan, B. (2011). Early year's curriculum: funds of knowledge as a conceptual framework for children's interest. *Journal of Curriculum Studies*, 43:2, 185-205.

Kemmis, S. (2009). Action research as a practice-based practice. *Educational Action Research*, 17(3), 463-474. doi:10.1080/09650790903093284

Kidd, S. A., & Kral, M. J. (2005). Practicing participatory action research. *Journal of Counseling Psychology*, 52(2), 187-195. doi:10.1037/0022-0167.52.2.187

Moll, L C. and González, N. (1994) Lessons from research with language minority children, *Journal of Reading Behavior*, Vol 26, number 4.

Rios-Aguilar, Marquez, Gravitt, & Moll (2011). Funds of knowledge for the poor and forms of capital for the rich? A capital approach to examining funds of knowledge. *Theory and Research in Education*, 9(2), 163-184.